

SZASZRÉGEN 'ES VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XVIII. évfolyam 3. (205.) szám, 2016. március

A tartalomból:

4. oldal:

Róth Ilona

Édesapám deportálása (5.)

6. oldal:

Fábián Gizella

Égbe nyúló kapaszkodó

7. oldal:

Kajcsa Jenő

Szeretet, hol vagy?

8. oldal:

Réthy István

Az öreg francia

10. oldal:

Csernátoni József

*Az első évekre
emlékezve...*

13. oldal:

László Irén

*Ókumenikus imahét
az Eszter-házban*

17. oldal:

Események

19. oldal:

Sport - Labdarúgás

20. oldal:

Humor

Áldott húsvéti ünnepeket!

CSIHA KÁLMÁN

Nagypéntek

Szívem fájó és néma volt,
Mint súlyos gránit sziklából,
Feküdtek benne mind a holtak;
Reményeim és vágyaim,
Kigúnyolt élet-álmaim,
S szeretteim, kik egykor voltak.

Úgy tudtam akkor: nincs remény,
S csak vittem némán egyre én
Halottaim a sziklábólban.
Azt hittem, minden elveszett,
Nem nyújtott senki sem kezét,
Árva, koldus és néma voltam.

De akkor jött Ő; Szent Király
S nagypéntek véres lánginál
Királyból lett koldus-szegény.
Vért izzadott, hogy én ne féljek,
Elhagyatott, hogy én reméljek,
S kereszten halt, hogy éljek én.

BARICZ LAJOS

Húsvét

„Üres a sír...” „Hol a Mester...?”
„Látták Őt az asszonyok.”
Este megjelent közöttük: –
„Ne féljete, én vagyok!”

Nyújtja kezét biznyságul,
oldalán is ott a seb;
feltámadván a halálból
ez már győzedelmi jegy.

Jézust látván hitük éled,
eltölti őket a fény;
nagypénteken szertefoszlott,
de most támadt új remény.

Kihűlt testét a néma csendben
A keresztfáról már levettem,
Mint József tette egykoron.
Érintetlen, hús sziklábólom
És makulátlan tiszta gyolcsom
Ó, nincsen nékem, jól tudom.

De áldok minden mély sebet,
S testét, a megtört, véreset
Magamba zártam mélyen el.
S azóta én övé vagyok,
Szívemben hét seb ég, ragyog
S felettem húsvét énekel!

Meghalt bár, de él a Mester,
letiporta a halált,
amit mondott önmagáról,
most minden valóra vált.

Nincsen többé eltemetve,
Jézus él, feltámadott;
ami akkor csendben történt,
hirdetik a századok.

Mementó

Március
Böjtmás hava
Kos hava
Tavaszelő

Útravaló:

Isten módján iparkodjunk szeretni. Isten nem azért szeret bennünket, mert különösebben jók, erényesek, érdemekben gazdagok, neki hasznosak vagy éppenséggel szükségesek volnánk. Nem azért szeret bennünket, mert mi vagyunk a jók, hanem mert ő a jó.

Joseph Ratzinger,
XVI. Benedek pápa

lfj. Jorga Ferenc metszete

Márciusi

eseménynaptár

- 2-án (1769) született Arany János
- 8-a nemzetközi nőnap
- 14-e a magyar sajtó napja
- 15-én (1848) győzött a pesti forradalom, Magyarország nemzeti ünnepe
- 20-a (2016-ban) virágvasárnap
- 21-én (1685) született Johann S. Bach
- 21-e a tavaszi napéjegyenlőség, a csillagászati tavasz kezdete
- 21-e Szent Benedek napja
- 21-e a faji megkülönböztetés elleni nemzetközi küzdelem napja
- 21-e a költészet világnapja
- 24-e ifjúsági világnap

Nőnap kiadvány

Ha Isten a nőt a férfi urává akarta volna tenni, Ádám fejéből vette volna. Ha rabszolgájává, a lábából. Ámde oldalából vette, mert élet-társává, egyenlő párjává akarta.

Szent Ágoston

Mi a nő nekünk? Az egész világ maga, a szüntelen változás. Az anya, akinek testén át e világba léptünk, az első és végtelen önfeláldozás. Ő őrzi első lépteink, törli le könnyeink, testéből etet, szeretetéből nevel. Mindig megbocsát, ha kell, és soha nem enged el, ő a fény, a meleg és minden, ami jó, semmihez sem fogható és semmivel sem pótolható.

Ahogy tudatunk lassan a világra nyílik, ő maga is átalakul, megváltozik. Előbb éteri szépség, ideál, trubadúrok álma, költők ihletője, szerelem és örület forrása, majd társunk a jóban és rosszban, életünk néma napszámosa. Vetett ágy, vasalt ing, étel és ital, kedvesség, szerelem, a test gyönyöre, az apokalipszis kínja és a mennyország ígérete.

Mindez ő, egy személyben, lelkünk másik fele, aki értünk létezik és mi őerte.

Köszöntöm hát őket, a nőket, kívánom nekik mindazt a szépet, amit érettünk ma és minden nap önként megtesznek.

SZALAI PÁL

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékére

Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc Magyarország újkori történetének egyik meghatározó eseménye, a nemzeti identitás egyik alapköve. Társadalmi reformjaival a polgári átalakulás elindítója, önvédelmi harcával a nemzeti mitológia részévé vált. Szerves része

volt az 1848-as európai forradalmi hullámnak, viszont lényegében egyedül jutott el a sikeres katonai ellenállásig. Gyakorlatilag az 1848-49-es harc a magyar nemzet történetének leghíresebb háborús konfliktusa is. (Wikipédia)

HELTAI JENŐ

Szabadság

*Tudd meg: szabad csak az, akit
Szó nem butít, fény nem vakít,
Se rang, se kincs nem veszteget meg,
Az, aki nyíltan gyűlölhét, szerethet,
A látszatot lenézi, meg nem óvja,
Nincs letagadni, titkolni valója.*

*Tudd meg: szabad csak az, kinek
Ajkát hazugság nem fertőzi meg,
Aki üres jelszókat nem visít,
Nem áztat, nem ígér, nem hamisít.
Nem alkuszik meg, hű becsületéhez,
Bátran kimondja, mit gondol, mit érez.*

*Nem nézi azt, hogy tetszetős-e,
Sem azt, kinek ki volt, és volt-e őse,
Nem bámul görnyedőn a kutyabőrre
S embernek nézi azt is aki póre.
Tudd meg: szabad csak az, aki
Ha neve nincs is, mégis valaki,*

*Vagy forró, vagy hideg, de sose langyos,
Tüzet fölöslegesen nem harangoz,
Van mindene, ha nincs is semmije,
Mert nem szorul rá soha senkire.
Nem áll szemébe húzott vaskalappal,
Mindég kevélyen szembe néz a Nappal,*

*Vállalja azt, amit jó társa vállal,
És győzi szívvel, győzi vállal.
Helyét megállja mindég, mindenütt,
Többször cirógat, mint ahányszor üt,
De megmutatja olykor, hogy van ökle....
Szabad akar maradni mindörökre.*

*Szabadság! Ezt a megszentelt nevet
Könnyelműen, ingyen ajkadra ne vedd!
Tudd meg: szabad csak az,
Aki oly áhítattal mondja ki,
Mint Istenének szent nevét a jó pap.
Szabad csak az, kit nem rettent a holnap.*

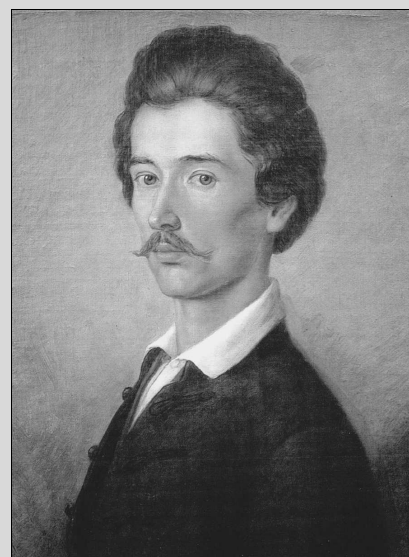
*Ínség, veszély, kín meg nem tántorít
És lelki béklyó többé nem szorít.
Hiába őrzi porkoláb s lakat,
Az sose rab, ki lélekben szabad.
Az akkor is, ha koldus, nincstelen,
Gazdag, hatalmas, mert bilincstelen.*

*Ez nem ajándék. Ingyen ezt nem adják,
Hol áldozat nincs, nincs szabadság.
Ott van csupán, ahol szavát megértve
Meghalni tudnak, és élni mernek érte.
De nem azért dúlt érte harc,
Hogy azt csináld, amit akarsz,*

*S mindazt, miért más robotolt,
Magad javára letarold,
Mert szabadabb akarsz lenni másnál.
A szabadság nem perzsavásár.
Nem a te árud. Milliók kincse az,
Mint a reménység, napsugár, tavasz,*

*Mint a virág, mely dúsz kelyhét kitarva
Ráönti illatát a szomjazó világra,
Hogy abból jótestvéri jusson
Minden szegénynek ugyanannyi jusson.
Míg több jut egynek, másnak kevesebb,
Nincs még szabadság, éget még a seb.*

*Amíg te is csak másnál szabadabb vagy,
Te sem vagy még szabad, te is csak...
Gyáva rab vagy.*

Petőfi Sándor

- 25-e (2016-ban) **nagypéntek**
- 25-én (1881) született **Bartók Béla**
- 27-e (2016) **húsvét 1. napja**
- 27-én született **Mikó Imre**
- 27-én (1676) született **II. Rákóczi Ferenc**
- 27-én (1891) született **Zilahy Lajos**
- 27-e **színházi világnap**
- 28-án (1868) született **Makszim Gorkij**
- 29-én (1885) született **Kosztolányi Dezső**
- 31-én (1956) született **René Descartes**
- 31-én (1900) született **Szabó Lőrinc**

**Márciusi
eseménynaptár**

ÉDESAPÁM DEPORTÁLÁSA ÉS AZ OTTHON MARADT CSALÁD ÉLETE (5.)

1945–1950

Ezt a feljegyzést a családomnak, testvéreimnek és azok családjának ajánlom, szüleim emlékére

Közben tartottuk a kapcsolatot apámmal. Egy tábori levelezőlapot küldött és kapott két-három hónapban egyszer. Ez a levelezőlap speciális volt: fent a jobb oldalán egy vörös félholddal, bal oldalán pedig egy vörös kereszttel; fent a fejléc oroszul, illetve a többi rész oroszul és franciául. Édesapám feladóként a hadifogolynevet, címét kellett megadja, pontosítva a láger számát – 1902 – és az ország nevét – CCCP.

Erre a levelezőlapra harminc szót volt szabad írnia apámnak is, meg nekünk is, és nem akármit. Megkérdezhettük, hogy van, mit csinál. Válaszoltuk, hogy jól vagyunk, üdvözöljük. Ennyi... Sok ilyen levelezőlapot őrzök, amit édesapám küldött. Közülük egy nagyon tönkrement, az idő, meg a papír minősége miatt.

Sok fényképet őrzök abból az időszakból. Mi is küldtünk egy fényképet a családról, hogy lássa, megnőttünk, nagyok lettünk. Ezt a fényképet anyám rávarrta egy levelezőlapra fehér cérnával, mert csak így lehetett elküldeni apámnak a lágerbe. Mikor apám hazajött a hadifogságból, ezt a képet visszahozta, látszott rajta az öltés, a varrás helye – balról jobbra, hátsó sor: én, Kató, Magdus; első sor: Pityu, Jancsi, édesanyám.

1948-ban apám már három éve a Szovjetunióban volt. Egy ember a faluból, aki szeretett italozni, mesélte, hogy találkozott apámmal a falu főutcáján, apám megszökött a lágerből, bujkál a mocsári erdőben és fél hazajönni, nehogy elfogják. Az egész falu erről beszélt. Megtudták az illetékesek is a milícián (rendőrség) meg a községházán. Anyámat beidézték a milíciára. Kérdéseket tettek fel neki és nyilatkozatot írtak vele. Többször beidézték. Anyám nem tudta, mit is higgyen... Arra gondolt, hogy ez nem lehet igaz, de ha mégis, mi lesz akkor? Állandó rettegésben éltünk. Mi, gyermekek nem fogtuk fel teljesen, hogy ez miben állt, de ránk is hatással volt. Szigorú megfigyelés alatt éltünk egy hónapig.

Aztán levél érkezett apámtól, dátummal és pecséttel ellátva. Amikor kézhez kaptuk, anyám első dolga volt, hogy elvitte a milíciára, hogy bebizonyítsa, a vád hazugság és rágalom volt. A faluban csend és nyugalom lett, mi is megnyugodtunk, főleg anyám. Többet senki sem beszélt az esetről, viszont a hírhozó megkapta a büntetést a milíciától.

Végül tényleg elérkezett az idő, és apám hazajött, amire közel öt évig vártunk. 1949. december 15-én jött haza, egy csütörtöki napon. Apám hazatérése

A család édesapám hazaérkezése után

előtt egy nappal anyám Szászrégenben volt a piacon, és vásárolt magának egy pár cipőt az egyik főtéri cipőboltban. Csak otthon, amikor kibontotta a cipődobozt, vette észre, hogy két bal lábast csomagoltak be. Másnap visszavitte becserélni. Hazafelé bement meglátogatni a nagynénit, aki Radnótfáján, a Görgényi útban lakott, és itt találkozott apámmal. Aztán együtt jöttek haza egy jó szomszédunkkal, Keresztesi Jóska bácsival, aki lovas szekereivel szintén Szászrégenben volt a piacon. A hír, hogy édesapám hazajön, hamarabb érkezett, mint ő maga. Nekünk, gyermekeknek nagy öröm volt hazavárni. Sötét este volt, mire hazaérték. A rokonok, a szomszédok, az emberek a faluból mind velünk örvendtek.

Pár hétig jöves-menés volt a házunkban. Jöttek az emberek, hogy találkozzanak apámmal, hogy pár szót váltsanak. Jöttek egyedül, de csoportosan is, háromnégyen egyszerre. Apám hallgatag volt, nem szívesen beszélt az elmúlt évek megpróbáltatásairól. Betegen jött haza, gyomorfekélye volt, de inkább a pozitív dolgokról mesélt látogatóinak.

Mi, gyermekek, egy hétig nem mentünk iskolába. Anélkül, hogy kértük volna, az igazgató igazolta nekünk a hiányzásokat. Jöttek a tanítók is az iskolából apámat meglátogatni.

Amikor közölték apámmal, hogy hazaengedik, mindenkit megkérdeztek, hogy hova akar menni, melyik országba. Bármelyik országot választhatták, és oda

kapták az útlevelet. Apám és mindenki a családjához akart hazatérni, oda, ahonnan elvitték. Ajándékot kaptunk tőle, amit ő készített: egy-egy nikkelből készült pecsétgyűrűt, nevünk kezdőbetűivel. Mindenkinek talált a gyűrű, nagyon örvendtünk neki.

Hazaérkezése estéjén senki nem akart lefeküdni, egész éjszaka ébren voltunk. Megmutattuk, hogy amit apánk itthon hagyott, minden megvan: Léni és Szegfű, egy hízódisznó az ólban (disznóvágás tervbe véve),

réce, tyúk stb. A padlás, pince tele volt zöldséggel, gyümölcssel, befőttek sorakoztak a szépen elrendezett polcokon.

Apám örvendett, hogy megnőttünk és egészségesek vagyunk. Őt nyelvet beszélt, a szászt, a németet, a magyart, a románt és az orosz is tökéletesen tudta.

(folytatjuk)

FALUVÉGI JÓZSEFNÉ
SZÜLETETT RÓTH ILONA

Kelemen Lajos DR. GIDÓFALVY ISTVÁN (19.)

Láttuk már, hogy Gidófalvy István szövetkezeti magvetése és munkássága eleinte Szászrégen környékén folyt, s két Marosvásárhelyhez közeli mezőségi falun kívül első szövetkezetalapításai mind közigazgatási körzetében történtek. Az 1892. év e tekintetben lendületet hozott. Két Maros-Torda megyei lap majdnem egyszerre nyitott teret célismertető és serkentő munkásságának. Ekkor jelent meg *Tegyük a népért* címmel az a felhívása, melynek eredménye csakhamar tettekben mutatkozott. Ez a felhívás Marosvásárhely legrégebbi lapjában, a *Marosvidékben* látott napvilágot. Kevéssel ezután Bedóházy János is hetilapot indított *Marosvásárhely* címen a székely fővárosban, mely fél év után hetenként kétszer jelent meg, s bőven és szívesen engedett tért Gidófalvy meg-megismétlődő agitációjának. A két lapnak és bennük Gidófalvy közleményeinek kétségtelenül igen nagy hatásuk volt arra, hogy Maros-Torda megye jó ideig vezető szerepet töltött be a szövetkezeti mozgalomban, s megyei közgyűléséből is nagy jelentőségű kezdeményezés indult ki.

Közben az országos szövetkezeti mozgalom is szélteben új erőre kapott, s most, az 1894. év tavaszán a görögnyelvi református egyházmegyének az egész erdélyi református papsághoz intézett nyílt levele ennek a mozgalomnak döntő lendületet adott. A nyílt levél körvonalazza a célokat. Szövetkezni akart, tagjainak anyagi és erkölcsi jóléte, a takarékoság és a hitelszervezés emelése, a rend- és munkaszertet általánosítása és a hitelügyek kielégítése érdekében. Egyszerű szervezetet ajánl. A szövetkezést a falusi nép viszonyainak és érdekeinek, a lehetőségeinek megfelelően községenként, külön kívánja, de az így alapítandó szövetkezeteket szerves egészben, szerves összefüggésben gondolja el. Szövetkezeti tag lehet minden községi lakos, becsületes ember. Felekezeti vagy nemzetiségi uszítót a nyílt levél elgondolása szerint be sem szabad venni a közösségi szövetkezetbe, s ha ilyen bejutott volna, azt ki kell zárni, hogy a közcél munkáját belülről meg ne rongyosítsa. Az önálló községi szövetkezeteknek aztán a nyílt levél központi szakfelügyeletet kíván, mely egyszersmind fedezetet volna hivatva szerezni a hitelügyekre. Az üzletvezetés, könyvelés,

pénztárkezelés minden szövetkezetben egyöntetű, és olyan egyszerű, hogy azt egyszerű földműves ember is elvégezhesse. Az egész szervezet végeredményben egyik társadalmi és szervezeti eszköze a 18. századvégi nagy farancia forradalom testvériség, egyenlőség és szabadság eszményének, s kora haladásra, közjóltre törekvő 19. századvégi szabadelvű világnézet-felfogásának és a társadalmi osztályok közelebb hozásának, valamint a választófalak eltávolításának. Egészeben eszményien szép emberi elgondolás, melynek szelleme egészen a régi, tiszta, idealista 18. századvégi szabadkőművesség lelkét sugározza, hol a testvéri szeretet falán belül megszűnt minden rendi és társadalmi különbség, a tagok csak emberek és testvérek voltak.

A szövetkezeti célkitűzés ezután a nyereszkeskedés és főleg az uzsora kizárását tartotta egyik fő céljának. Ezért a szövetkezeti tőke felosztásából ki óhajtotta zárni az egyéni érdekeket, s a nyílt levél tervezetében a tőke felosztása esetén csak közcélra fordítható, hogy az egyéni önzést ezzel is gátolja. Gidófalvy a szövetkezettől rendkívül sokat remélt, s e tekintetben határtalan jóhiszeműséggel és derűlátással ha nem is csodákat, de nagy eredményeket várt. (...) Közben az OMGE is magáévá tette a szövetkezeti gondolatot, és teljes erkölcsi súllyal melléje állott. Az országban helette, sőt naponta szaporodtak az új szövetkezeti alakulások. Gidófalvy István örömmel láthatta, hogy magvetése kikelt. Így 1891-től kezdve hat év alatt 117 hitelszövetkezetet sikerült alakítania.

Gidófalvynak volt olyan bírálója, aki azt hánytorgatta fel, hogy a szövetkezetek megalapításánál pénzt keresett. (...) Gidófalvy egész lelki adottsága távol állt ettől a helyzettől. (...) Bizonyítéka az is, hogy Gidófalvy szegény ügyfeleinek százával végzett ingyen közigazgatási munkát, sőt irodájában mindig egykét szegény ifjúval többlet tartott a szükségesnél, akik nagy része egyetemi tanulmányait is végezhetette közben. A legnagyobb méltánytalanság és téves megítélés lenne őt az esetleges és koronként felvett kiszállási díjak felvételéért ferde és homályos beállításba sülyesztetni.

(vége)

Égbe nyúló kapaszkodó KÖNYVBEMUTATÓ A DIO HÁZBAN

Február 17-én a Kemény János Művelődési Társaság szervezésében könyvbemutatónak adott otthont a szászrégeni DIO Ház. A jelenlevők „első kézből” megismerhették Székely Ferenc **Égbe nyúló kapaszkodó** című riportkötetét. Ablonczy László író, színikritikus, színiigazgató, Baróthi Ádám szobrászművész, Csávossy György szobrász-író, Cseke Péter író, Gál Éva Emese költő, képzőművész, Hadnagy József költő, Kapui Ágota költő, Kocsis István dráma- és történetíró, Köntös-Szabó Zoltán író és Tar Károly író – tíz olyan személyiség, akiket a kötet szerzője, Székely Ferenc múltjukról s a jelenen keresztül jövőbeli terveikről, elképzeléseikről faggatott.

A találkozón a vendégeket – Székely Ferencet, a kötet szerzőjét, Gál Éva Emese költőt és Baróthi Ádám képzőművészt –, valamint a népes közönséget Bójte Lídia köszöntötte.

– Az olvasó egy korhű és nagyon izgalmas olvasmányt tart a kezében. A kötetben levő személyiségeket összeköti a kor, amelyben alkottak. Az „átkosban” éltek, mely életútjukat befolyásolta. Vannak olyanok, akik kitelepedtek, mások

felhagyták pályájukat, vagy más körülmények között folytatták azt. Mind túl vannak a hatvanon, s így az eddig felhalmozott életbölcesség magaslatából látják életútjukat – mondta többek között Bójte Lídia, a Kemény János Művelődési Társaság elnöke.

A szerző elmondta, hogy a könyve olyan személyiségekről szól, akik fontos dolgokat tettek le a magyar kultúra asztalára. Volt olyan is a riportalanyok között, akinek ez volt az utolsó interjúja.

Gál Éva Emese költő és képzőművész egy személyben. Bevallása szerint délutánonként pasztelleket fest, éjszaka pedig verset ír. Kiállításai voltak Kolozsváron, Szatmáron, Gyergyóban, Budapesten és Fehérgyarmaton, valamint Bécsben.

Baróthi Ádám hozzászólásában megköszönte a szászrégenieknek, hogy megtisztelték jelenlétükkel a rendezvényt. Ezt követően a kötet címét értelmezte – Égbe nyúló kapaszkodó. Szerinte az alkotás lépcső azon az úton, amelyen buktatókkal ugyan, de felfelé halad az alkotó ember. Kitalál valamit, megalkotja, szemrevételezi, minősíti, az esetleges hibákat kijavítja, és halad tovább felfelé.

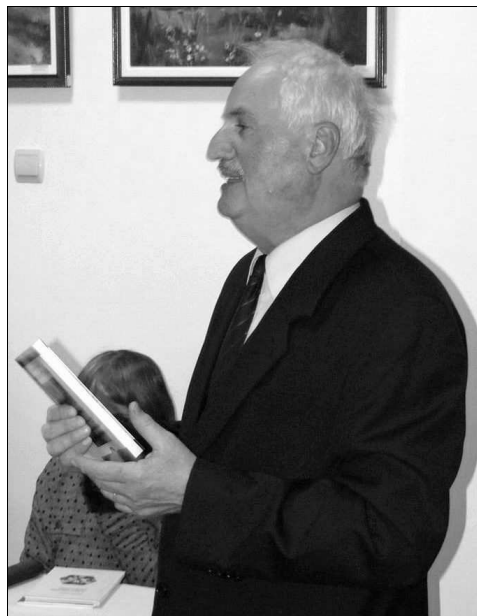
– Kívánom, hogy az olvasók kapaszkodjanak ebbe a kötetbe, olvassák szeretettel, mert még politikai eszmefuttatások is vannak benne.

Kiss-Miki Melinda a találkozón felolvasta Gál Éva Emese Harmónia és Véletlen című verseit és részletet olvasott fel a Baróthi Ádám-mal készített riportból.

Cseke Péter író nem jöhetett el a találkozóra, de levelet küldött a szászrégenieknek.

„Levél szászrégeni olvasóimnak Kedves barátaim!

Március 21-én lesz 36 éve, hogy

Székely Ferenc, a szerző Fotó: Nagy F. Atilla

Látóhegyi töprengések című kötetemmel vendége lehettem a Bójte Lídia vezette Kemény János Irodalmi Körnek. Akkor és ott mélyült el barátságom a feledhetetlen emlékü Nagy Pállal, akivel haláláig együttműködhettem nem egy irodalomtörténeti kérdés – így például a Tamási-publicisztika és -levelezés kiadásának – tisztázásában. Feljegyzéseim közt szerepel, hogy valamennyiünket megajándékozott jelenlétével az 1977-ben alakult *Ördögsekér* együttes, amelynek a népzene- és táncművelésben betöltött szerepét kezdettől már csak azért is nagyra értékeltem, mert Kodály Zoltánnal együtt vallották: *Kultúrát nem lehet örökölni. Az elődök kultúrája egykettőre elpárolog, ha minden nemezedék újra meg újra meg nem szerzi magának.*

Az idézett mondat Osváth Haltrich Sára tanárnót juttatja eszembe. Forráskönyvem, az 1976-ban napvilágot látott *Víznyugattól vízkeletig* megjelenése után Ilia Mihály szegedi iroda-

lomtörténész arra kért, ha tehetem, mielőbb keressem fel régi levelezőtársát. Útlevelel híján Ili tanár úrral személyesen 1990 novemberében ismerkedtem meg, de a 'csupa tűz' levelezőtárs felkeresése csak elfoglaltságaim időbeosztásán múlt. Talán egy disznajói riportút volt segítségemre. Ma is úgy él ez a látogatás emlékezetemben, mint ahogy azt szegedi barátom leírása alapján elképzeltem. Sárka egész tartásából, habitusából, minden szavából annak a művelt és alkotásra serkentő pedagógusnak a lénye sugárzott felém, aki fiatalkorában egész életére megjegyezte Ko-

dály intelmét, aki szellemi ínség-re kárhozható időkben is irodalmi esteket szervezett, jeles írókat, költőket hívott szászrégeni sereg-szemlére.

Ezt a hagyományt őrizte és építette tovább Böjte Lídia, akit eléggé fel nem becsülhető munkásságáért 2014-ben *Könyv és gyertya* díjjal tüntettek ki. Személyesen akartam megtétezni ezt az elismerést néhány kötetemmel. Ám addig is, amíg sor kerül erre, fogadják szeretettel készülő – *Örökhagyók, érték-védők* című – kötetem bevezető írását. (Kolozsvár, 2016. január 30-án)."

FÁBIÁN GIZELLA

Szeretet, hol vagy?

Nézem a tévét, hallgatom a rádiót, olvasom az újságot, s elborzadok: mennyi szörnyűség történik a világon! Véres háborúk, milliósámra menekültek, éghajlatváltozásból eredő rettenetes csapások, földrengések, tűzhányókitörések, emberek között elszabadult féktelen, vad indulatok, drogozás, gyilkosságok.

Joggal tehetem fel a kérdést: szeretet, hol vagy? Hol van ez a csodálatos, hatalmas érzés, melynek az volna a feladata, hogy összetartsa, boldoggá tegye a családot, a világot?

A szeretet – életöröm, a gyűlölködés – szenvedés, pusztulás. A szeretet ott tündököl az ember arcán, szavaiban, egész tevékenységében. Az ilyen ember kedves, barátságos, szívesen és önzetlenül segít a bajba jutottakon. A szeretet különösen fontos az időseknek, hiszen kevés kivétellel ki vannak szolgáltatva a kornak: betegségek, megélhetési gondok, sajátos családi-rokonsági helyzet. Nagy szerencse, ha még el tudja – el bírja – végezni a bevásárlást, kifizetéseket, hivatalos ügyeket. Saját egyéni bajain kívül nyomasztóan hatnak rá a jelenlegi világ élet-halál problémái is: Mi lesz velünk? Mi lesz a gyermekeinkkel és unokáinkkal? Milyen jövő vár az emberiségre, s benne a magyarságra? A szüntelen stresszhatások ha állandósulnak, felőrlik az idegzetet, ezt nem szabad megengednünk: ellen kell állnunk! Muszáj! Mert az idő haladtával fokozódnak a nehézsé-

gek. Menés közben tapasztaljuk, hogy irtózatosan megnőtt a lépcső, torkunkban szakad meg a légsző, sziszegünk, szuszogunk, csiszegünk és csoszogunk. Táncot csak álmunkban lejtünk, rakétagyorsan felejtünk, kezünkben mindent elejtünk. Ó de azért ne ri-

valld, hogy: le velünk! Istentől van az oltalomlevelünk. Mert nem vagyunk ütött-kopott süvegek, hanem vagyunk gyermekeket felnevelő, tenger bút, bajt átvészoló, hazát, népet erősítő, fehér hajú nyugdíjas öregek.

A hideg, borús, esős, havas, ködös, lics-locsos napokba be kell vinnünk a fényt, a kedvességet, a melegséget, a tréfát. Azt mondják: az öregség második gyermekkor. Vegyük át a gyermek gyönyörű, elragadó naivságát, színes, határtalan és merész képzeletvilágát, és fejünk fölött tündökölni fog a nap.

Szürke nap, szürke kedv. Hát mókázom teneked, tündérhonba megyünk át, varázslók egy mesefát! Égig nő a facsoda, májusi fényben a szoba, és a titkos sarkain kivirít a kankalin, falon nyílnak rózsafák, érzed aranyillatát?

Hozok neked varázsvizet, harmatfrisset, mosakodj meg! Itt az erdő tűzmadara, lenyűgöző hűvös dala. Kedved váljon viritósrá, meghívvlak egy pirítósrá!

Mind a ketten nevetünk – csuda jó lett a kedvünk!

KAJCSA JENŐ

Autó, avutó, avtó, ótó. Játék a szavakkal. Figyelni kell rá még úgy is, hogy kinek fontos, kinek nem. Annak a tisztelt idős úrnak ott a tökmagszem falu dombján fontos volt azon a reggelen, amikor a garázsba igyekezett. Autó, avutó, avtó, ótó, mondogatta, hogy el ne felejtse, miért megy a garázsba. Mert volt úgy, hogy elfelejtette. Volt, hogy nem az autót, az öreg franciát indította el, és vitte az udvarra, hanem a fűnyírót. Vagy a gépkapát. Piros autója volt a tisztelt idős úrnak. Meggypiros. Egy jól felszerelt, biztos társ. Szerette őt a tisztelt idős úr. A tisztelt idős hölgy, a feleség is szerette. Bejárták vele Európát. Bejárták vele Magyarország nagyboltjait. Meglátogatták vele fiaikat és unokáikat. Gyöngyösön meg Nyírpazonyban egymilliósor. Franciaországban is egyszer. És nem volt baja suhán semmi annak az autónak. Suhán se hagyta cserben a tisztelt idős urat meg a tisztelt idős hölgyet. Csakhogy. Időknek idejével megöregedett szegény ő is. Már a nyolcadik évében járt. Hát ezért, s nem másért gondolt aznap a tisztelt idős úr arra, hogy ide megy, oda húz, itt nézelődik meg amott, s ha új kedvencre lel valahol, akkor ott hagyja az öreg franciát.

A tisztelt idős hölgy nem volt otthon. Gyógyfürdön hallgatta az orvosokat, fejtegette a keresztretjvényeket már napok óta. A tisztelt idős úr, egyébként nyugdíjas pasi, kivett hát magának otthonról egy szabad napot önhatalmúlag. Beleült piros autójába, indított, és meg sem állt a legelső használtautókereskedésig. Jó, hogy rendőrök nem intették le sehol sem, mert egy szál papírt se tudott volna felmutatni, olyasvalamit, hogy vezetői engedély, forgalmi engedély, személyi, lakcímkártya meg ilyesmi. Nem tudta, csak hazaérkeztekor látta, hogy a dokumentumait egytől egyig otthon fe-

lejtette a kenyérsütő gép tetején.

A legelső használtautókereskedésben, egy tágas udvaron, fiatalabb és idősebb kocsik vártak vevőre, esetleg bontóra. Körülötük senki, akit a tisztelt idős úr megszólíthatott volna. Tetszett neki egy-két kocsit ott az udvaron. Azért tetszett, mert menő színe volt, vagy azért, mert full felszereltséget mutatott. Igazából ezt is, azt is sajnálta. A kidobott, kismizett kutya képe, sovány alakja rémlett fel előtte. Sajnálta továbbá, hogy nem volt kivel szóba, be-

Az öreg franciá

szédbe elegyedjék, noha egy komoly kuncaft arcával lépett a területre. Indított, s húzott a másik használtautókereskedésbe. A kép, amelyik elébe tárult amott, közel ugyanaz volt, mint az első kereskedésben. Azzal volt kicsit másabb mégis, hogy ott luxusautófélek is szunyadoztak árnyékban vagy napon, de ezek nem érdekelték a tisztelt idős urat. Egyikre, másikra mégis hosszabban ráfigyelt, s akkor szólította meg a kereskedő. Segíthetek? Ezt kérdezte. Köszönöm, talán már nem. Ezt a tisztelt úr mondta, s még hozzátette: az udvart keresztül-kasul metszettem, mindent megnéztem benne. Most a szalonba nyitnék az új autók közé, ha szabad. Benyitott. Köszönt, aztán indult, hogy körbeolvassa a teljes kínálatot, ami oda-bent volt. Juj, be szépek! Juj, be illatosak! Juj, be árak vannak! Ujjongott a tisztelt idős úr, ujjongatott, de inkább nem, mert az, hogy új autót vásároljon, terve-szándékán kívül állt. Az egyik csilivili sárgánál odalépett hozzá a kereskedő. Miben segíthetek? Ezt kérdezte. A tisztelt idős úr beszélt. Akkor már ülve szól, előtte kávé volt. Elmondta: szeretné lecserélni régi autóját, a nyolcéveset, de nem

új kocsira, hanem csak egy használtára. Miért? Ezt a kereskedő kérdezte, aztán enyhítette a világ legnehezebb kérdését. Gond van az anyagiakkal? Talán az egészséggel? Nincs gond az anyagiakkal. Az egészségemmel sincs gond. Ezt a tisztelt idős úr mondta, és hozzátette: jól látok, jól hallok, jók a reflexeim, a vérnyomásom is rendben. A sebességtől meg igazán nem félek. Tudja? Olyan gyorsan hajtottam az autópályán a minap, hogy leelőztem öreg franciám lámpafényeit. Meg kellett állnom, hogy utolérjenek. Kacagott a tisztelt idős úr. Kacagott a kereskedő is. Ez is fogta, az is fogta pocakját. A tisztelt idős úr aztán felállt az asztaltól. A kávé köszönte, az új kocsik áraiból, no meg a hitellehetőségekből azonban nem kért. A kereskedővel kezet fogott, aztán lépett kifelé az udvarra, a használt autók közé újra. Ott pedig egy fiatal japánhoz. Gyönyörű volt az a gép. Csinos. Olyan, mint a tisztelt idős hölgy, a feleség volt ifjú korában. Kiváltképp a hátulja, a fenéke volt olyan. Harapni való, megenni való. Csakhogy baj volt ám egy kicsi. Lánykorában a tisztelt idős hölgy fenéke szűz volt, érintetlen, makulátlan. A fiatal japán fenekén viszont maroknyi karmolás éktelenkedett, valaki beleidétlenkedett. Így volt. A tisztelt idős úr így is beleszeretett. Szerelem első látásra, hogy tovább csépeljük a mondást. Ajánlatot tett a kereskedőnek. Ezt mondta: odaadja autóját, az öreg franciát, ad hozzá négyszázezer forintnyi hozományt, csak elvihesse a japánt azonnal. Szép ajánlat, barátságos, de gondolkodnom kell rajta még. Ezt a kereskedő sorolta, aki akkor is a tarkóját vakargatta, amikor visszalépett a szalonba. Nocsak! Gondolkodjék! Ezt a tisztelt idős úr szottyantotta el, miközben beszállt az öreg franciába.

Jött, ment, járkált otthon egész délután hol a házban, hol az udvaron, hol pedig a gyümölcsös-

kertben. Akkor add meg, Uram, Istenem, de most mindjárt tüzet fakasztott lelkében az a fiatal japán, hogy éjjel se szenderedett el semennyit sem a tisztelt idős úr, hiába hunyta le két szemét az ég. Mekkorát fog rikkantani a tökmag-szem falu, mikor megpillantja az utcán a fiatal japánt! Erre gondolt egy-két percre ott a kényelmes kanapén, s már csak ezért is mondotta kivilágos kivirradtig, hogy: akarom, s elhozom, akarom, s elhozom úgy is, ha rákér még valamennyit a kereskedő az ajánlatomra. Ezeket mondogatta, míg nem felkelt, felöltözött, és indult a garázsba. Azaz hogy indult volna, ellenben úgy csüccsent le a konyhában egy karosszékre, hogy ukmukfukk. Csattanás-hirtelen jutottak eszébe a fiai. Odavillant, hogy kérdezze már meg őket, mit szólnak az öreg francia és a fiatal japán viszonyához. Na de ne má', hogy meg se kérdezné gyermekeit arról a cserégyről! Telefon. Az az okos mindentudó. Előbb az idősebbik fiát, az erdőszmérnök doktort hívta. Az

egyik autópályán s az autójában találta meg. Beszéltek. A tisztelt idős úr elmondta fiának, hogy mi a kő ama fiatal japánnal, és megkérdezte, hogy cserélje vagy ne cserélje el vele az öreg franciát. Hát mi a baj a franciával? Ezt a fiú kérdezte. Semmi. Egy karcolás sincs rajta, és úgy megy, mint az állat. Ezt az apa mondta. Akkor bizony ne cseréld el! Ezt a nagyobbik fiú mondta. Elköszöntek egymástól. És akkor már nem volt abban halálosan biztos a tisztelt idős úr, hogy szalad, fut, rohan a japánhoz. Felcsörgette a kisebbik fiát is, a gépészmérnök doktort. Neki is elmondta mondókáját. Sürgős, apu? Nem tudsz várni még egy-két napot? Cserélhetnék-fájdalom hasogat? Ezeket kérdezte a kisebbik fiú, s hozzátette: szeretném megnézni azt a japánt az interneten. Szeretnék elolvasni róla egyet s mást, mielőtt véleményt mondanék a cseréről. Hány éves? Hány lóerős? Milyen felszereltségű? Meddig van érvényes műszakija? Mondom, ránéznék az interneten, mielőtt egy árva

szót is szólnék. Jó lesz ez így neked, apu? Vagy már kinyitottad a nagykaput, hogy indulhass? Nekem úgy lesz jó, ahogyan elésoroltad, mondta a tisztelt idős úr a kisebbik fiának, és hozzátette: várom, hogy visszahívj, midőn az időd megengedi. Másnap hívta apját a kisebbik fiú. Sorolta: láttam a fiatal japán külsejét, belsejét. Megszámoltam felszereltségét. Úgy mérlegelem, hogy előnye csak annyi az öreg franciával szemben, hogy hároméves. Tovább aztán minden tekintetben mögötte marad. Én nem vinném haza.

A tisztelt idős hölgygel, a feleségével nem beszélt a tisztelt úr, hogy ne idegelje agyon. A fiaival volt beszélgetés utáni éjjel nagyon jól aludt. Mielőtt lefeküdt volna azonban, emailt küldött gyermekeinek, menyecskének, unokáinak. Ezt írta: az öreg francia marad, én jól vagyok. Szeretlek. Tatapu.

Autó, avutó, avtó, ótó, játszott a szavakkal a tisztelt idős úr, majd mély álomba szenderült.

RÉTHY ISTVÁN

G o n d o l a t o k

Kovács László

(1892. december 25., Gerendkeresztúr – 1963. június 2., Budapest)

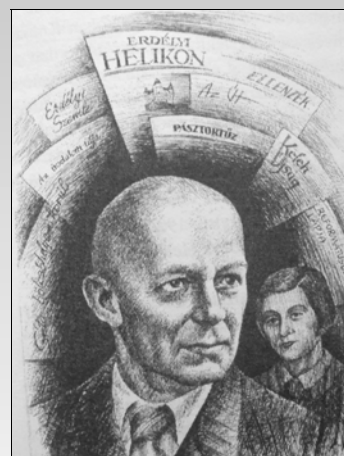
„Mint kritikus rendszeresen jelen volt irodalmi és színibírálatokkal, könyvismertetésekkel, esszéekkel; ezek legjavát *Az irodalom útján* c. kötetében gyűjtötte egybe, melynek alapján 1942-ben a kolozsvári egyetemen doktori címet is szerzett.” (*Romániai magyar irodalmi lexikon*, 3.)

A két világháború közötti erdélyi irodalom legismertebb szerkesztőjeként került be a köztudatba. A nagyenyedi Bethlen Kollégiumban érettségizett 1911-ben. 1916-ban az első világháború harctereire vezényelték. A háború után az Erdélyi Szemle, a Pásztortűz, az Ellenzék és a Keleti Újság közölte novelláit. 1926 után a Erdélyi Helikon szerkesztője, majd a céh irodájának igazgatója. 1927-ben vett részt először a vécsi találkozón, de alapító tagnak tekinthetjük, mivel már 1926-ban is kapott meghívást. 1934-ben jelentek meg *Az Erdélyi Helikon íróinak antológiája 1927-1934*, majd a *Séta bölcsőhelyem körül*, *Az irodalom útján* c. kötetei.

Számos támadás érte 1944-ben a nyilasok által kiadott Magyarország c. lapban. 1950-ben Magyarországra telepedett, mert „nem akart a korpa közé keveredni”.

(Forrásanyag: Adamovits Sándor: *A vécsi vár vendégei*, 2005)

FÁBIÁN GIZELLA

Az első évekre emlékezve...

A Szászrégen és Vidéke újság tizenhét esztendő – a tizennyolcadik évébe lép. Jó érzés ezt így leírni, hiszen ismereteink szerint városunkban magyar nyelven a történelem folyamán ennyi évet egy újság sem ért meg. Az 1898-ban megjelent *Szászrégeni Lapok* egy év múlva megszűnt, a *Régen Vidék* 1899–1904 között jelent meg, a *Maros Völgye* című irodalmi hetilap 1902–1914 között, 1910-ben egy éven át jelent meg az *Egylet* című újság, az 1918–1940 közötti években felváltva *Heti Hírek*, *Tükör*, *Régeni Lapok* cím alatt jelentek meg újságok, 1940-től 1944 őszéig *Régeni Hírlap* fejléc alatt mint a szászrégeni magyarság társadalmi, politikai lapja jut el az olvasókhoz, melyet az új hatalom betilt. 1945. november 15-én kétnyelvű lap jelent meg városunkban *Egalitate-Egyenlőség* címmel, de már év végén megszűnt. A következő években csak a tartományi, később a megyeközpontban kiadott magyar nyelvű újság jutott el Régenbe is, időszakonként egész oldalt szentelve településünk problémáira.

Születési évfordulóján tekintsünk vissza a *Szászrégen és Vidéke* indulásának néhány fontosabb mozzanatára, tájékoztatásként, hogy hogyan végeztük önként vállalt feladatunkat. Ugyanakkor felkérjük azt a „jóindulatú” személyt, aki az interneten téves tájékoztatást közölt az indulásról, hogy eszközölje a szükséges javításokat.

Hogy hogyan indult a Szászrégen és Vidéke? 1998 nyarán Adorjáni László barátom keresett meg és biztatott: indítsunk egy helyi magyar nyelvű újságot. Azzal érvelt, hogy e területen jártas vagyok, mert az előző években Hargita megye napilapjának voltam a főszerkesztője. Megvallom, egy helyi újság elindításának a gondolata hazaköltözésem után engem is foglalkoztatott, de 1998-ban a szászrégeni magyar nyelvű tanítóképző 50. évfordulójának megszervezése és történetének megírása igen lekötötte minden időmet, ezért azt javasoltam, hogy a helyi újságot 1999 március idusán indítsuk útjára, mely magyar nemzetünk egyik legjelentősebb ünnepe.

Elképzelésem az volt, hogy olyan lapot indítunk, mely nem fél az igazságot kimondani, de ne legyen a politikai csatározások fóruma, inkább foglalkozzon múltunk eddig nem közölhetett történéseivel, jövőnk

kilátásaival, nagy elődeink, városunk és vidéke településeinek, magyar nemzetünk itt élt és alkotott nagyjainak ismertetésével, a szülőföld szeretetét sugárzó írások és cselekedetek, a vidék népszokásainak feledésbe merült feltárásával, melyről 1989 előtt nem lehetett írni, így sok mulasztást kellett bepótolni. Ezért gondoltam, hogy legyen kulturális kiadvány. A kiadvány A4-es formátumú, kezdetben 16 oldalon, majd később 20 oldalon jelent meg. Elgondolásom az volt, hogy legyen olyan, havonta megjelenő kiadvány, amelyben mindenki talál kedvére és érdeklődése szerint olvasnivalót. A lap harmadik számától kultúra–egyház–közélet fejléccel jelenik meg. Négy hónapon át nem volt szerkesztőbizottsága és működési szabályzata, országosan nyilvántartott bejegyzése a lapnak (ISSN), ezért készítettem egy

szabályzattervezetet, melyben rögzítettük a kiadvány célját, arcélét, a szerkesztőbizottság összetételét, mely a lap ötödik számától lépett életbe. Ekkortól az újság szerkesztőbizottsága a következő tagokból állt: Csernátóni József főszerkesztő, dr. Blága József, Biró Donát, Bőjte Lídia, Darvas Ignác, Kunsági István szerkesztőségi tagok. 2000 januárjától dr. Horváth Erzsébet szerkesztőségi tag lett – Blága doktor elköltözött a városból –, 2000 novemberétől Pakó Benedek plébános a szerkesztőség tagja lett, Bőjte Lídia zsúfolt feladatai megnehezítették, hogy a lap szerkesztésében részt vegyen, így 2000 novemberétől nem volt tagja a szerkesztőbizottságnak.

A kiadó a Kolping Családi Társulás lett, így a kiadvány országos nyilvántartása az ISSN 1454-6185 bejegyzés alapján megoldódott. Az anyagi kiadásokat, a nyomdaköltséget a Kolping akkor nem vállalta fel, de a lapot rendszeresen elhozta a nyomdából, a lapterjesztést végezte. Jó lenne, ha ezt jelenleg is folytatná.

Induláskor az RMDSZ szászrégeni szervezete – annak elnöke, Márk Endre elnök – karolta fel a lapot.

Visszatekintve a kezdeti évekre, elmondhatjuk, hogy városunk és vidéke magyar lakossága nemcsak olvasója, de aktív közlője is lett a lapnak. Újságunk arcélének megfelelően riportok, versek, történelmi múltunkról szóló írások, településkronikák, hagyományörző feljegyzések, hitvilág, az anyanyelvű egyházi iskolák múltjáról szóló cikkek, neves magyar

személyiségek élete és nemzetéért végzett munkája, melyről évtizedeken át nem lehetett szólni, jelent meg lapunkban, melyben egyházi előjáró, értelmiségi, közéleti személy, középiskolás tanuló, nyugdíjas és sokan mások váltak kiadványunk rendszeres közlőivé. Nem támogattam az olyan próbálkozásokat, amelyek az önmagasztalás és személyi ambíciók népszerűsítésére próbálták lapunk oldalait felhasználni. Ennek a követelménynek a következő időben is eleget kell tenni.

Az újság indulásának első éveiből név szerint is meg szeretném említeni néhány olyan személy nevét, aki sok értékes írását küldte el közlésre. Természetesen nem tudunk minden írást felsorolni, de legalább érzékeltetjük azt a sokoldalú területet, melyet lapunk első éveiben arcélének megfelelően átfogott.

Pakó Benedek kanonok, plébános az első években, ameddig itt szolgálta népét, szinte minden lapszámban közölt. Íme néhány cím: *Egyház a mai világban*, *Bűntudat és társadalmi élet*, *Az egyház mindig megújul*, *A család krízise*, *Keresztény jubileum*, *A katolikus egyház szerepe az anyanyelv és művelődés szolgálatában* és még sorolhatnánk. Szeretnénk, ha ez folytatódna, és több, a katolikus vallással és az egyház tevékenységével kapcsolatos cikk jelenne meg.

Vayda Domokos református lelkipásztor számos írása lapunkban eddig fel nem tárt dokumentumot tett közzé. Ilyen például: *A görgényi református egyházmegye egyházszerkezeti előzménye*, *a római katolikus ózdi főesperesség*, *Címeres és feliratos pecsétek a Görgényi Református Egyházmegye okiratain*, *Szabolcska Mihály*, aki közkedvelt költő és református lelkipásztor volt Marosfelfaluban.

Dr. Horváth Erzsébet írásai, nyelvezetük, gondolatmenetük, stílusuk folytán, a közölt anyag érdeklődésre számot tartó tartalma miatt a legolvasottabbak közé tartoznak újságunkban. Amikor felkértem, hogy csatlakozzon szerkesztőségünkhöz, örömmel vállalta, és magas szinten teljesítette az elvállalt társadalmi munkát. Kár, hogy lapunk terjedelme csak néhány írása megemlézésére ad lehetőséget: *Az élet hódolatteljes tisztelete*, *Az Úr csodásan működik*, *Egyenlő esélyekkel* stb.

Nemes Árpád református lelkipásztor *Építés és áldozat* című írásában a fickói hívek áldozatvállalásának szép példáját örökíti meg. *Három tekintet, három arc* c. cikkében az anyanyelvű oktatás fontosságáról szól. Azt hangsúlyozza: „... Erdély minden magyar nyelvű iskolája világosan kellene lássa, mind felekezeti, mind világi oktatásunk globális tehetetlenségi erővel küszködő rendszer, ami szemléletbeli és magatartásbeli változást igényel mind a pedagógusok, mind a szülők és tanulók részéről.” *A nemzet lelki egysége* címmel az összetartás fontosságáról írt.

Bartha József református lelkész számos cikkében és versében Erdély nagy írójáról és a hozzá fűződő eseményekről tudósította lapunk olvasóit. *Hazatérés* című cikkében leírja azt a jelenetet, amikor Wass Vid (Wass Albert fia) 56 év után meglátogathatta szülőföldjét és találkozott a Ionut nevű falubelivel,

Egyfa – Csupán Eduárd akvarellje

aki így nyilatkozott Wass Albertről: olyan volt, mint Isten kenyere. *Nyugodalmat lelt a száműzött*, *Szállj, szállj, turulmadár*, *Amid van* című verseiben a magyarság egységének fontosságára hívja fel a figyelmet.

Lapohos András tanárt Ördögösfüzesen ismertem meg, amikor Demeter József lelkipásztorral a magyarok világkongresszusára utaztam. A lelkes nyugdíjas tanár Wass Albert szülőföldjén lehetőséget teremtett egy olyan helyi múzeum felépítésére, mely az író műveit és a magyarság még el nem kallódott értékeit összegyűjti. 1990 után levelezést folytatott az íróval, s a válaszlevelek közrebocsátását lapunkra bízta, melyeket 2000 júliusától közöltünk.

Demeter József református lelkipásztor újságunk első éveiben gyakran jelentkezett írásaival, melyek felkeltették olvasóink figyelmét és érdeklődését. Említsünk meg néhányat: *Miért van két húsvét?*, *Magyar Reformátusok IV. Világtalálkozója*, *Most kezdődik*.

Sárkány Kákonyi Iringó tanárnő lapunk egyik legszorgalmasabb közlője volt, míg egészségi állapota meg nem gátolta ebben. Az általános műveltségi ismeretek gazdagításához járult hozzá szinte minden számban megtaláljuk írását. Tudósításaink a kulturális rendezvényekről vagy magyar nemzeti

ünnepeinkről legtöbbször az ő tollából jutottak el olvasóinkhoz. A *baba* és a *Boldog család* cím alatt két kisregényét közölte folytatásokban.

Kunsági István tanár kezdettől tagja volt a szerkesztőbizottságnak. Egyike volt azoknak, akik figyelmesen betartották szép magyar nyelvünk használatának szabályait, és úgy választotta meg cikkeinek témáját, hogy az az olvasó érdeklődését felkeltse. Írásai közül megemlíthjük: *A bosszú, A kutyás ember, Hol sírjaink domborulnak, unokáink leborulnak, Mari néni, Globalizáció, Ki a magyar?*

Szabó Emese tanítónő Magyarbólkényben tanított, felkutatta és sorozatában közölte a már feledésbe menő népszokásainkból a lakodalomhoz fűződőt és a pünkösdlőt.

Geréb Marika X-es volt, amikor közzétük első írásait. A tehetséges diák tág érdeklődési körről tett bizonyosságot. *Mese a nemzetiségtudatról, Őszi hétvége Szászrégenben, Szép magyar beszéd* és más írásaival bizonyította, hogy az újságírói pályát választotta. Ma egyetemi diplomás újságíró.

A 2002-2003-as évben **Portik Éva, Antal Rozália** és **Székely Edit** tanárnők *Szellemi nagyjaink* cím alatt magyar nemzetünk jeles költőit, íróit ismertették lapunk olvasóival. **Wormair Bálint Judit tanárnő** *Anyanyelvünk gyöngyszemei, Merjük bátran mondani a magyar szavakat, Tolakodó szavak* és más írásaival a helyes magyar nyelvre hívta fel a figyelmet.

Az első évekre visszatekintve jó érzés tudomásul venni, hogy lapunk elindításában részt vettem, hozzájárultam anyanyelvű újságunk elindításához és annak éltetéséhez mindvégig. A Szászrégen és Vidéke kezdettől fogva az olvasók nagy többségének a kedvence volt. Álljon itt a sok visszajelzésből egy 2001-ben érkezett levélből néhány sor. Kosch Lenke tanárnő Németországból írta: „*Ez az újság tűz, amely melegít, vonz, összetart, láng, mely világít, megvilágítja a múltat, a jelent, és mutatja az utat a*

jövőbe. Minden sora élményt ad az olvasóknak. Különösen értékesek a helytörténeti írások... Megállapítottam, hogy Szászrégeből magyar kultúrközpont lett, és ez az újság szerkesztőségének és munkatársainak is az érdeme”.

A Kolozsvári TV magyar nyelvű, 2003-ban sugárzott adásában a velem készített riportban példamutató törekvésnek nevezte a helyi magyar közösség részéről a lap elindítását. Ezek és sok más visszajelzés megerősítette, hogy a helyes úton haladunk.

E néhány sorban természetesen nem tudtam mindazok nevét és írásait megemlíteni, akik a kezdetekkor és napjainkban is ott álltak és állnak a lap mellett. Elnézésüket kérem. Talán majd jövőben másokról is szó lesz: támogatókról, a kiadóról, a pályázatíróról és... önmagáról is, kedves olvasók.

Fábián András Gy. lapunk megjelenésének már az első éveiben bekapcsolódott a munkába, és írásaival bizonyította, hogy vonzódik a tevékenységhez. A megyei lap és rádió tudósítójaként nem volt ismeretlen számára a sajtó tevékenysége. Írásainak nyelve és témája vonzó volt az olvasók számára. Én benne láttam lapunk következő főszerkesztőjét (a lap indításakor néhány lapszám szerkesztésére vállalkoztam), akinek átadhatom a sok megértést, türelmet, időt igénylő tevékenység irányítását, mert fiatalsága, rátermettsége is biztosíték, hogy újságunk tovább fog élni, és nem kerül egy törtető személy kezébe. Ma megelégedéssel nyugtázom, hogy nem tévedtem, amikor Fábián Andrást javasoltam a Szászrégen és Vidéke főszerkesztőjének.

Öröm tudomásul venni, hogy az eltelt évek alatt lapunk állandóan megújult, olvasói szeretik. További eredményes munkát kívánok, hogy még sok évig vigye és éltesse Szászrégen és vidéke magyar nyelvű lapját!

CSERNÁTONI JÓZSEF

Köszönöm!

A 17 esztendőös Szászrégen és Vidéke havilap nevében ezúton is köszönöm mindazoknak, akik írásaikkal, anyagilag vagy jó tanácsaikkal a lap mellett álltak az elmúlt esztendőkből.

Köszönöm a kiadónak, a nyomdának, a lapterjesztőknek a munkájukat és nem utolsósorban a KEDVES OLVASÓKNAK azt, hogy minket választottak. **ÁLDOTT HÚSVÉTI ÜNNEPEKET!**

Fábián András Gy. főszerkesztő

Támogatók:

RMDSZ és Communitas Alapítvány, Országos RMDSZ, Nemzeti Együttműködési Alap –

Magyarország, valamint Kósa Imre (Szászrégen), Rákosi Magdolna (Sepsiszentgyörgy), Ráduly Anna és Jakobovics Mária (Marosvásárhely).

Köszönjük!

A Görgényi Református Egyházmegye templomai (27.)

MAGYARPÉTERLAKA

Marosvásárhelytől 20 km-re északkeletre, a Maros és a Nyárád közti dombvidéken, a Péterlaki-patak partján fekszik.

1332-ben a pápai tizedjegyzékben említik először, Peturlaka néven. 1465-ben Péterlakaként szerepel.

1332-ben plébániatemploma van, papja, Pál, ebben az évben a pápai tizedjegyzék szerint 8 régi banálist fizet, 1334-ben szintén 8 régi banálist.

A falu lakossága az 1560-70-es években tért át a református hitre, ezt évszázadokon át megtartotta, ma is többségében református a falu lakossága.

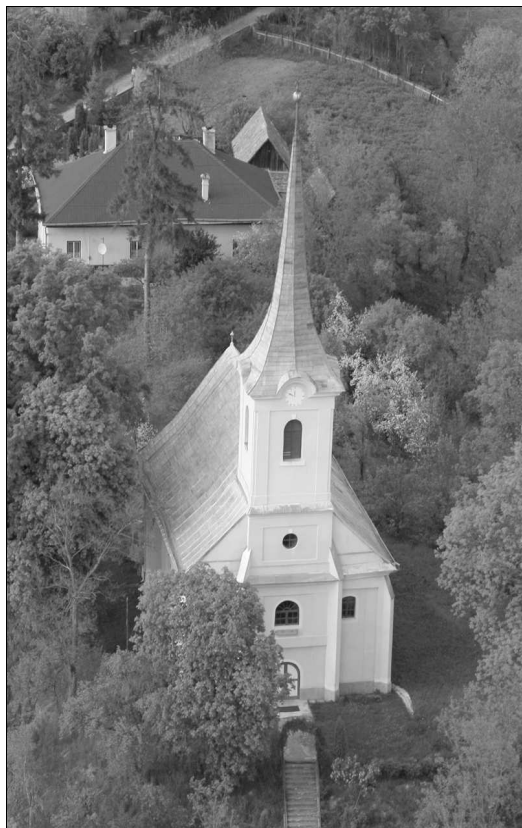
A középkori templom valószínűleg villámcsapás, tűzvész áldozata lett, helyette a falu feletti magaslaton új templomot építenek, 1782-ben teszik le az alapkövét, 1786-ra készül el.

A régi templom idejéből, 1498-ból fennmaradt kisharangon ez olvasható: „Joanes-Lucas-Marcu-Mathaeus”. A nagyharangot 1720-ban öntették a helybéli Enyedi István lelkész-esperes idejében.

A ma is működő orgonát 1892-ben építették.

A gyülekezet lelkészi lakása önerőből, 1878-ban épült, református iskoláról már 1779-ből van feljegyzés, a ma is meglévő iskola 1892-ben épült, ugyancsak a gyülekezet munkájával.

Lelkészei: Enyedi István (170?-1728), Huszti István (1728-1758), Kibédi Gergely István (1758-1785), Lisznyai Jakó Pál (1785-1817), Imre István, ifj. (1817-1824), Szentkirályi János (1824-1829), Nagy Sándor (1829-1839), Benkő János (1840-1889), Tavasz József (1890-1900), Kiss Lajos beszolgáló lp. (1901), Bőjte Ödön beszolgáló lp. (1902), Csekme Ferenc beszolgáló lp. (1903), Keresztesi Gyula (1903-1937), Agyagásy Károly (1937-1944), Csatlós Mihály (1946-1952), Barabási Ferenc (1953-1978), Barabási Zoltán (1979-1992), Domahidi Ernő, ifj. (1993-1998), Veress Róbert Gyula (1999-2004), Berekméri Csilla (2005), Rákossy Zoltán (2005 – mind a mai napig).

A magyarpéterlakai református templom

RÁKOSSY ZOLTÁN
LELKIPÁSZTOR

(Magyar Hunor – A Görgényi Református Egyházmegye templomai)

Ökumenikus imahét az Eszter-házban

Az az utas, aki Szászrégenben az autóbusszmegállóban leszáll a buszról, szembetalálja magát egy zöld táblás házzal. Ez az Eszter-ház. Nem lakás, hanem imaház, mely a főtéri református templomhoz tartozik. Ide járnak istentiszteletre azok, akik az állomás környékén laknak, mert a főtéri templom 2 km-re van az állomástól.

Február 7. és 14-e között mind a fenti templomban, mint az állomás negyedi imaházban ökumenikus imahétre került sor.

Az egyház keretében tevékenykedő nőszövetség az imahét alatt tervbe vett egy látogatást az Eszter-házba. A 28 tagot számláló nőszövetségből 19-en nem

nézték a távolságot, s bár sok az idős és a beteg közöttük, lejöttek meghallgatni Benkő Mihály lelkipásztor igehirdetését, melynek fő gondolata a *szersd felebarátodat, mint önmagadat* volt. Együtt imádkoztunk szereteteinkért, betegeinkért, az özvegyekért és az árvákért. A nőszövetségi tagok éneke, valamint Ács Mária, Bartha Ilona és Koós Ágnes szavalatai tették bensőségebbé az együtt töltött órát. Az istentisztelet után a házigazda presbiterek és nőszövetségi tagok forró teával, kaláccsal és süteménnyel vendégelték meg a jelenlevőket.

LÁSZLÓ IRÉN

Gondolatban farsangoltunk Marosvécsen

Az őszi munkálatok után bizony jól jött a pihenés, szórakozás a marosvécsieknek. Ugyanis az 50-es években itt mindenki termesztett búzát, kukoricát, kendert..., szóval a mezei munkából bőven kijutott mindenkinek.

Mivel a háború után az emberek eléggé elszegényedtek, mindenért maguknak kellett megdolgozniuk. A férfiak tavasztól késő ősziig messze a havason dolgoztak, de a kapott pénz csak az adókra és egyéb költségekre volt elég. Így az asszony kötelessége volt a gyerek nevelése mellett a meleg étel biztosítása és a ruha saját kezűleg való elkészítése is. Az egyik fő feladatuk volt, hogy karácsonyig a kukoricát megfosszák és a kendert megfonják. Az ünnepek után az asszonyok és fiatal lányok fonóba jártak. Itt folytatták a munkát, megszőtték a kendert (törölközőt, szőnyeget, harisnyát és egyéb ruhadarabokat szőttek), gyapjút fontak. Minden hétköznap délután 5 órától este 11-12-ig tevékenykedtek, a hangulattól és a társaságtól függően. Úgy tartották, hogy a szombat esti vecsernye után már nem szabad dolgozni, így vasárnap pihentek, templomba mentek.

A fonóba fiatal legények is eljártak, itt fonódtak az új szerelmek is. Néha verssel készültek a legények, de volt, amikor csak úgy bekérezkedtek. A házasemberek ez idő alatt otthon vigyáztak a gyerekekre.

A faluban több fonó is volt: a Felszegben, az Alszegben, a Patakszeren, és mindenhol korosztályok

szerint gyűltek össze a fiatalok és idősebbek. A fonóban mindig jó volt a hangulat, nótáztak, hallgatókat énekeltek – pl. A fonóban szól a nóta... –, csárdás is elhangzott, és persze a játék sem maradt el, sőt néha egymást meg is viccelték. A játékok közül megemlítem az üvegest, a fedőst stb. A jó hangulat alkohol nélkül is megvolt, ugyanis tilos volt a fogyasztása. A falu fonói egymáshoz is elmentek farsangolni. Ilyenkor jelmezbe bújtak, ki menyasszónynak, ki drótostótnak, ki kéményseprőnek öltözött, más-más maskurákba.

Hogy melyik ház lett a fonó? Általában jövedelem nélküli idős özvegyasszonyok adtak ki bérbe egy szobát. A bért közösen fizették ki a fonó tagjai. Abban az időben villany sem volt. A lámpába való petróleumot sorra vitték a tagok, a hónaljuk alatt pedig egy-két darab fát a tűzre.

Ma a farsangolásnak csak kis töredéke maradt meg, évente a marosvécsi táncsoport az RMDSZ nőszervezetével farsangi találkozót szervez, ahol a környező falvak táncsoportjai egy-egy farsangi szokást mutatnak be: lakodalmas, temetés, fonó stb. Ezt követi a gyerekek jelmezbemutatója. Így éljük meg ma Marosvécsen a farsangot, ápoljuk a gyermekek körében a hagyományt, az idősek pedig felelevenítik a régi emlékeket.

GORBAI MÁRIA MELINDA

Farsangi kaláka

MESEMONDÓ VETÉLKEDŐ BERESZTELKÉN

Január utolsó szombatján a beresztelki kultúrotthonban zajlott a Szászrégen környéki II. osztályosok körzeti mesemondó versenye.

„Erdő, mező, hegy, völgy, falu... minden mesél itt. A mesék földje ez – csuda-e, ha szép csendesen mesemondóvá nő a gyermek?” Nagy mesemondónk, Benedek Elek idézete hívogatta a kis nebulókat a jeles rendezvényre, ahova 11 iskolából 25 versenyző jelentkezett.

Farsangi kalákába léptek be a kis mesélők. Nemcsak meséltek, hanem szorgalmasan munkálkodtak is, segítettek a háziaknak a hagyományos téli munkákban: gyapjút tekertek tekerőlevélen, kukoricát fejtettek, fuszulykát válogattak, diót pucoltak és rongyot vágtak, tekertek a hozománybeli szőnyegekhez.

Az elmondott meséket népi játék – Kútba esem... , népdaltanulás – Befogom a hat ökröm a járomba..., toronyrakás csuszából, néptánc (a kisfülpösi Verőfény csoport) tette hangulatosabbá.

Folyik a verseny

Az öttagú zsűri (Farczádi Zsuzsánna, Nagy Erika, Nagy-Lőrincz Anna, Ördög Imola és Szócs Magdolna) értékelése alapján négy dicséretre méltó: a Mező Sán-

dor Lehel beresztelki, Bondor Evelyn kispülpösi, Menyhárt Kincső görgényüvegcsúri, Szakács Zsombor marosvécsi tanulóké. A körzetet három tanuló képviseli a megyei szakaszon: a III. helyezett Nagy Erika kispülpösi, a II. Tóth-Pál Előd marosvécsi és az I. Újfalusi Boglárka (szászrégeni Petru Maior iskola-központ).

A tevékenységet Beresztelke község magyar tanítói (Bodor Vera, Nagy Hajnal) szervezték, segítettek az óvónők: Nagy Ibolya, Trombitás Jolán, Mező Anna Mária és a helyi szülők.

Köszönet a támogatóknak, akik nélkül nem lehetett volna ily módon népi kultúránkat ápolni és a rendezvényt megtartani: Fazakas Imola, Van Den Heerik Alapítvány, a helyi polgármesteri hivatal, a Beresztelki Általános Iskola, Szép Eduárd lelkész által a budapesti Evangéliumi Kiadó, Ady István lelkész, a Bumby Kft., Luca Marius és Réman Melinda festőművész.

Példás összefogásról tett bizonyosságot minden segítő.

DEMETER ARANKA TANÍTÓNŐ

Kergessük el a telet!

FARSANGOLÁS A 4-ES SZÁMÚ NAPKÖZI OTTHONBAN

Akik elkergették a telet

A néphagyományőrzés óvodai nevelési programunk egyik kiemelt célja, amely áthatja a nevelés egészét és a gyermekek tevékenységeit. A farsang óvodánk egyik olyan ünnepe, amelyet a néphagyomány-ápolás szellemében rendezünk, szervezünk.

Ötsoportos óvodánkban minden évben nagy lelkesedéssel készülnek gyermekek – románok és magyarok –, szülők és óvodai dolgozók együtt a télbúcsúztató farsangra.

Ilyenkor mindenki – a dadus és óvó néni is – jelmezbe bújik, rövid versikével bemutatkozik. A jelmez felvonulás, illetve a műsor után táncos mulatózás, eszem-iszom következik, közben játékos verseny-

feladatokkal színesítjük a napot. A farsang végén az óvoda udvarán a kiszabáb égetésével teljesedik ki és zárul le a maszkabál.

A farsangi ünnepekből született meg a megyei szintű verseny ötlete, amelyre Halați Maria, Cirilescu Marinela és jómagam, Sütő Tünde óvónők kezdeményezésére és irányításával idén már negyedik alkalommal került sor. A **Kergessük el a telet!** című projektünk nem valósulhatott volna meg a Maros Megyei Tanfelügyelőség, illetve Haller Katalin, Trifan Irina óvodai tanfelügyelők és Ștefan Someșan főtanfelügyelő támogatása nélkül. Nem utolsósorban köszönettel tartozunk óvodánk igazgatónőjének, Petruț Mariának, aki fáradságot nem ismerve támo-

gat és biztat az ilyen és hasonló rendezvények megszervezésére.

Projektünk célja nem volt más, mint ismertetni, terjeszteni, értékelni és ápolni hagyományainkat már óvodáskortól, valamint fejleszteni a kreativitást, az esztétikai érzéket a gyermekek körében.

A résztvevőknek – óvónőknek és gyerekeknek – egy hónap állt rendelkezésükre, hogy a verseny témájával kapcsolatos rajzokat vagy kézimunkákat elküldjék óvodánkba, melyekből kiállítást rendeztünk, hogy

még vidámabbá és színesebbé tegyük az épületet. A haromtagú zsűri eldöntötte, melyik munka érdemel I., II. és III. helyezést.

Elégedettek és büszkék vagyunk, hogy minden évben szép számban érkeztek gyerekmunkák a Maros megyei óvodákból, ami azt bizonyítja, hogy tervünk elérte célját, és ezt a sikert a jövőre nézve is szeretnénk tartani.

SÜTŐ TÜNDE ÓVÓNŐ
(4-es Számú Napközi Otthon)

Kitettek magukért a szivárványosok

Már tizenkettedik alkalommal szervezte meg a Szivárvány ház Nagyfülpösön a farsangi karnevált. Vidám hangulat volt most is, mint minden alkalommal. Részt vettek a kisfülpösi óvodások és elemisták, a beresztelki óvodások és elemisták, valamint a házigazdák, Bodor Vera és Trombitás Jolán tanítványai.

Élménnyel gazdagodott minden gyerek ezen a kis mulatságon. Nem hiányzott a móka, a tánc és a finom farsangi fánk és tea sem.

Köszönet a szervezőknek és a segítőknek, Ady István lelkésznek és csapatának.

FARCZÁDI ÁKOS
(Beresztelke, IV. oszt.)

Szivárványosok maskarában

Tények Tények Tények Tények

Jelentkezni lehet az RMDSZ szászrégeni szervezetének önkormányzati (helyi tanácsosjelölti) listájára

Az RMDSZ szászrégeni szervezete ezúton hirdeti, hogy mindazok, akik részt szeretnének venni a 2016. évi helyhatósági választáson az RMDSZ tanácsosi listáján, a szervezet székházában találják meg a jelentkezési űrlapot, amit kitöltve március 31-ig kell benyújtani a székházban munkanapokon 9–16 óra között.

Nagy András a jelölt

Szászrégenben Nagy András korábbi előljárót, jelenlegi tanácsost indítaná az RMDSZ a polgármesteri tisztségért. Brassai Zsombor, a szövetség Maros megyei elnöke korábban úgy nyilatkozott, hogy szerinte Nagy Andrásnak jók az esélyei, van remény visszanyerni a polgármesteri széket.

Ugyanakkor hozzátette, bízik abban, hogy az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) szászrégeni szervezete lesz olyan bölcs, és nem fog ellene jelöltet állítani a városban.

Nagy András Maria Precup polgármester letartóztatása, majd tisztségéből való ideiglenes felfüggesztése kapcsán korábban úgy nyilatkozott, nem mások nyomorúsága árán, hanem az ideai választásokon szeretné visszanyerni a városvezetői tisztséget.

A 2016-os költségvetés elfogadása kapcsán a szászrégeni RMDSZ-frakció közleményt adott ki, amelyben a befektetések fontosságát hangsúlyozta, amelyeket lehetőleg RMDSZ-es polgármesternek kell folytatnia. Nagy András 2004 és 2012 között töltötte be a polgármesteri tisztséget a városban, ahol a magyar lakosság aránya 26 százalék.

Állásfoglalás

A szászrégeni helyi tanács RMDSZ-frakciója nem szavazta meg a január 29-i soros tanácsülésen a polgármesteri hivatal által előterjesztett 2016-os költségvetést. Ennek több oka volt. A tervezet nem átlátható, nem követhető, nem tükrözi a valós helyzetet, az adatok megtévesztőek. A tanácsosok kifogásolták, hogy a költségvetési tételek nincsenek megfelelő-

en elosztva. Nem irányoztak elő elegendő pénzt az új befektetési tervekre, programokra, így csökken a külső forrás behozatalának lehetősége. Annak ellenére, hogy a helyi tanács korábban elfogadta, hiányzott a költségvetésből az új városfejlesztési terv elkészítésére előírt tétel. Továbbá az is hozzájárult az elutasításhoz, hogy az RMDSZ-tanácsosok kéréseit nem foglalták be a költségvetésbe.

Tekintettel arra, hogy a soros ülésen nemcsak az RMDSZ, hanem más pártok képviselői is elutasították a polgármesteri hivatal által előterjesztett költségvetést, sor került egy második, rendkívüli tanácsülésre, amelyet a pártok közötti egyeztetés előzött meg. Erre az ülésre a polgármester asszony tisztább költségvetési tervet készített. Mivel az RMDSZ-tanácsosok előzőleg rávilágítottak arra, hogy eltérően a polgármester által kijelentett 33%-tól, a valós befektetési alap alig teszi ki a költségvetés 10%-át, az új tervezetben az erre szánt keretet kiegészítették egymillió lejjel. Nagy András frakcióvezető javaslatára a polgármesteri hivatal belefoglalta a költségvetésbe az elmaradt tervek finanszírozását, így most már jelentős összegeket biztosítanak új pályázatok írására, olyan tervek készítésére, amelyek valóban előrelendíthetik a várost. Fontos, hogy a több éve elkezdett, de stagnáló befektetéseket kivitelezzék, ugyanakkor legyenek olyan elképzelések is, amelyeket az új polgármester – remélhetőleg az RMDSZ képviselőjében – az új helyi tanáccsal közösen megvalósíthat.

Megjegyezzük, hogy a 2012-es költségvetéshez viszonyítva az idej jelentősen nőtt: 45,7 millióról 70,2 millió lejre. Az RMDSZ-tanácsosok kifogásolták, hogy ezt a növekedést nem tükrözi a város fejlődése és ezen minél előbb szeretnének változtatni.

Precup Maria polgármester azt állítja – és a polgármesteri hivatal sikerének könyveli el –, hogy 25 (néha 40) utcát aszfaltoztak le. Ez sem felel meg a valóságnak, ugyanis a leaszfaltozott utcák burkolata, a munka minősége kritikán aluli, több helyen megjelentek a kátyúk, a gödrök. Reméljük, közös összefo-

Ady-est

Fotó: Nagy Atilla

gással sikerül elérni, hogy ez a helyzet megváltozzon, és a város újra a fejlődés útjára térjen.

A szászrégeni helyi tanács RMDSZ-frakciójának közleménye

Ady-est

Január 23-án a radnótfáji református kistemplomban került sor a magyar kultúra napja alkalmával Bogdán Zsolt kolozsvári színész Ady-estjére. Bogdán Zsoltot több nehéz főszerepben láthattuk Kolozsváron. Több magyar filmben is szerepelt. A Kemény János Művelődési Társaság által szervezett Ady-esten a szászrégeniek előtt is kiváló alakítást nyújtott.

A Hamupipőke Szászrégenben

Február 17-én Szászrégenben vendégszerepelt a Fölszállott a páva 2014. évi különdíjasa, a Bekecs néptáncgyűttes. Hamupipőke című előadásukra közel hétszáz diák volt kíváncsi nemcsak a helységről, hanem Maroshévízről, Marosvécsről, Disznajóról, Magyarórból és Marosfalfaluból is.

Nagy sikerű Gruppen-Hecc-kabaré

A Rádió GaGa és a 25 esztendő marosvásárhelyi Gruppen-Hecc társulat februárban kétszer is bemutatva Szászrégenben a Migráncs vagyok, nem piskóta! című kabaré-előadását. Felléptek: Nagy István, Kárp György, Henn János, Biluska Annamária, Somodi Hajnal/László Zsuzsa és Fodor Piroska.

(Forrásanyag – Média – Népiújság, Krónika)

A felsőházban az ASA!

A labdarúgó 1. liga alapszakaszának utolsó fordulójában a Marosvásárhelyi ASA George Țucudean góljával 1-0-s győzelmet aratott hazai pályán a Botoșani FC fölött, így utolsóként bejutott a felsőházi rájátszásba. Az ASA győztes csapata: Stăncioiu – Matei, Constantin, Gonzalez, Pârvulescu – Mureșan, Voiculescu – Brandan (59. Costa), Jazvic, Dedov (77. Buș) – Țucudean (85. Gorobsov).

Az ASA mellett a giurgiu Astra, a bukaresti Dinamo és a Steaua, a konstancai Viitorul és a tg-jiui Pandurii jutott az első hat közé.

Nyilatkozatok a mérkőzés után:

Fekete Károly, az ASA ideiglenes edzője: „Örvendek, hogy ha nehezen is, de sikerült győznünk, így a felsőházi rájátszásban folytathatjuk. Közösén döntöttünk Mutuval, hogy nem játszik ezen a találkozón, sokat segített nekem – főleg taktikai szempontból – a mérkőzést megelőző edzéseken”.

George Țucudean, a győztes gól szerzője: „Köszönjük a drukkereknek, hogy szurkoltak nekünk, de még sok van a bajnoki címig. Nem elég, hogy értékes labdarúgónak vélnek minket, a fontos az, hogy a pályán bizonyítsunk”. *(Népújság)*

Drukker

A Marosvásárhelyi ASA labdarúgói teljesítették a célkitűzésüket, és bejutottak a bajnokság rájátszásába. Bár nem volt egy sétagalopp. Egy korábbi jegyzetünkben arról írtunk, hogy szerintünk négy pont szükséges az alapszakasz idénre maradt három mérkőzésén a téli vakációban elfoglalt 6. hely megőrzéséhez, végül három is elégnak bizonyult, de hogy ez sikerült, az már nem csak a – csapaton múlt.

A gondolatjelet az indokolja, hogy azt szerettük volna írni, hogy XY legényein, ahol az XY helyére az edző nevét helyettesítenénk. Ilyen azonban nem létezik. Persze, Fekete Károly, aki már nem tudja a két kezén kiszámolni, hogy kapusedzőként hány vezetőedző mellett szolgált, százszázalékos teljesítményt tudhat magáénak, hisz mindkét mérkőzés győzelemmel végződött, amikor hivatalosan ő ült a kispadon. Mégis nyílt titok, hogy – a labdarúgásban példátlan módon – a szombati mérkőzésre a keret „öregjei” állították össze a csapatot, döntöttek a taktikáról és a cserékről, akárcsak decemberben Ploiești-en, amikor hasonlóképpen nyertek.

Mielőtt bárki azt mondaná, hogy akkor hurrá, mehet így tovább, figyelmeztetnénk, hogy nagyon veszélyes talajra téved. A fociban a demokrácia működhet

ASA – ott vagyunk a felsőházban

egy mérkőzésen, amikor a közös érdek mindenkit visszafogottá tesz, hosszú távon azonban erős kézre és képzett főre van szükség, amely el tudja dönteni, hogy minden meccsen ki az a 11 – cserékkel 14 – labdarúgó, aki szerephez jut, s le tudja csendesíteni a kimaradók elégedetlenségét. Erős egyéniségre, aki kézben tudja tartani az öltözőben elkerülhetetlenül kialakuló ellentéteket, és a legjobbat tudja kihozni mindenikből.

És itt van a gond. Mert eddig bárki jött Marosvásárhelyre edzeni, a csapat „kemény magjának” ellenállásába ütközött. El nem tudjuk képzelni, hogy mit véthetett szegény Petre Grigoraș a játékosoknak, hogy olyan gyalázatos teljesítménnyel „jutalmazták” az idei első két találkozón. Pedig megoldás csak akkor lehet, ha a következő edző (bárki legyen is az, bár ötletünk sincs, hogy ki vállal ezek után szerepet az ASA-nál) szabad kezet kap, s szétrobbantja azt a klikket, amely esetleg szabotálná.

Erre nincs jobb esély, mint most, hiszen az ASA-nak gyakorlatilag már most, februárban véget ért a bajnokság. Gyakorlatilag mindegy, hogy a rájátszásban mit csinálnak, bajnokságot nyerni szinte lehetetlen, az európai kupaszereplés pedig biztos, tekintve, hogy a Dinamo nem indulhat. Ráadásul az idény végén a legtöbb játékosnak a szerződése is lejár.

Persze, elméletileg még lehet a bajnokságért is küzdeni, de ami fontos volt, annak (köszönet Țucudeannak, Stăncioiunak, Maricának és nem utolsósorban a meccslabdát kihagyó jászvásári Cristeának) vége. Hátra lehet dőlni, és élvezni a futballt. Ha lesz. És nem csak favágás, mint az idény eddigi részének a legnagyobb hányadában. *(Népújság)*

Humorzsák - egy zsák humor

Isten megteremtette a férfit, és megpihent.

Majd Isten megteremtette a nőt, és azóta senki sem pihen.

*

A kisfiú bemegy az apjához és megkérdi:

– Apa, én cigány vagyok vagy zsidó?

– Miért kérded, kisfiam?

– Hát csak azért, mert itt áll egy bicikli a ház előtt, és most nem tudom, hogy ellopjam vagy lealkudjam?

*

Ceașescu álruhában járja Romániát. Kolozsvárott észreveszi, amint egy férfi jön ki a templomból. Megszólítja:

– Áron! Láttam, hogy jár a templomba!

– Járok én a taggyűlésre is!

– De Áron! Azt is láttam, hogy pénzt dobott a perselybe!

– Fizetem a tagdíjat is!

– De Áron! Láttam azt is, hogy az előbb megcsókolta Krisztus lábát a

fakeresztén – észrevételezi Ceaușescu.

Erre Áron:

– Megcsókolom én a magáét is, ha majd ott lesz!

*

– Mikor lát a román kutya csontot?

– ???

– Amikor nyílt törése van.

*

Két férfi beszélget:

– Az én feleségem egy angyal.

– Jó neked, az énycém még él.

*

– Nővérke, hol fekszik az új beteg, akit az úthenger ütött el?

– A 17-es, 18-as és 19-es szobában...

*

Az orvos vizsgálja a beteget.

– Mondja, mit szeret jobban, a bort vagy a nőket?

– Az az évjáráttól függ, doktor úr!

*

Géza bácsi az orvosnál...

– Nem ártana néha megfürödni, Géza bá!

– De doktor úr, én mindennap fürdök!

– Akkor a vizet kéne kicserélni.

*

Két elítélt beszélget a cellában. Az egyik kérdezi:

– Te miért kerültél be?

– Két éve ledobtam a feleségemet a tizedikről, és elkaptam a másodikon.

– És ez miért bűn?

– Mert közben pattant egyet...

*

A szőke nő bemegy a börtönparancsnokhoz és ké-

ri, hogy a férjének adjanak könnyebb munkát.

– Nézze, hölgyem! Én nem tudom, hogy a férjének milyenek a fizikai képességei, de a zacskóragasztásnál könnyebb munkát nem tudok adni.

– Micsoda? Nekem azt mondta a beszélőn, hogy alagutat ás.

*

Két festő beszélget:

– Mit mondanak a kiállításodról a kritikusok?

– Megosztanak a vélemények. Van aki a festéket sajnálja, van aki a vásznat.

*

Az igazgató simogatja a titkárnője hátsóját, majd felsóhajt:

– Ó Mancika, ha csak feleennyi lenne a fejében is...

**ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
FÁBIÁN GIZELLA**

**SZÁSZRÉGEN és
VIDÉKE**

Kiadja a SZÁSZRÉGENI
KOLPING CSALÁDI
TÁRSULÁS
ISSN 1454-6183

Alapító tagok: Adorjáni László, Csernáttoni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre +

Újságtanács: Böződi Sándor, Csernáttoni József, Fábrián András György, Nagy F. Atilla, dr. Zsigmond Zsolt.

Főszerkesztő: Fábrián András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Szabó Antal, Székely Rozália.

Weboldal: Madaras Péter

A műszaki szerkesztést és a nyomdai előkészítést az **IMPRESS KIADÓ** végezte.

Készült a marosvásárhelyi I. I. MUREȘAN ȘOMFĂLEAN ANDREI DORIN nyomdában.

A névvel és névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro

E-mail: madaraspeter@yahoo.com fandras59@yahoo.com

Támogatók: RMDSZ, Communitas Alapítvány, RMDSZ, az RMDSZ országos szervezete, Nemzeti Együttműködési Alap – Magyarország.

Ára: 3 lej